

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră este elaborat și promovat de Ministerul Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>Regulamentul cu privire la schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră, a fost elaborat în scopul executării art. 12 lit. (u) și 42 din Codul Subsolului al Republicii Moldova nr. 246/2024, Regulamentul privind schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră reprezintă un pas esențial în direcția protecției mediului și a utilizării responsabile a resurselor naturale. Acest regulament stabilește un cadru clar și detaliat pentru modificarea destinației terenurilor, garantând astfel o utilizare eficientă și responsabilă a resurselor miniere, alături de protecția mediului și a ecosistemului local.</p> <p>Prin implementarea acestui regulament, se urmărește stabilirea unor norme stricte pentru exploatarea substanțelor minerale utile, asigurând că aceste activități sunt desfășurate într-un mod care minimizează impactul asupra mediului și asupra comunităților locale. Regulamentul include dispoziții clare privind modul în care terenurile vor fi utilizate exclusiv pentru exploatarea resurselor miniere.</p>
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Situația actuală a exploatării terenurilor în scopuri miniere reflectă o serie de curențe semnificative în cadrul normativ și în mecanismele de aplicare a normelor existente, ceea ce impune o intervenție urgentă și bine coordonată din partea autorităților publice centrale și locale. În contextul dezvoltării economice și al cererii crescute pentru resurse naturale, activitățile miniere s-au extins într-un ritm accelerat, adesea în lipsa respectării prevederilor legale privind protecția mediului și utilizarea durabilă a terenurilor.</p> <p>Una dintre cele mai stringente probleme identificate este schimbarea destinației terenurilor agricole și silvice (inclusiv plantații forestiere) în scopuri industriale, în special miniere, fără respectarea procedurilor legale și fără compensarea financiară corespunzătoare către bugetele locale și cel de stat. Această practică, pe lângă faptul că generează pierderi financiare importante, contribuie la degradarea mediului și afectează negativ dezvoltarea localităților.</p> <p>În perioada recentă, autoritățile competente au constatat prejudicii semnificative cauzate de astfel de schimbări ilegale ale destinației terenurilor în mai multe raioane: Telenești – 3,3 milioane lei, Anenii Noi – 1,2 milioane lei, Dubăsari – 8,8 milioane lei, Soroca – 2,4 milioane lei, la care se adaugă și alte cazuri similare înregistrate în alte regiuni ale țării. Aceste date confirmă amploarea fenomenului și necesitatea unei intervenții instituționale sistematice.</p> <p>Totodată, în perioada anilor 2023–2024, Ministerul Mediului a recepționat un număr semnificativ de sesizări și adresări din partea administrațiilor publice locale, organizațiilor societății civile și altor actori relevanți, care au semnalat atât problemele legate de lipsa de reglementare clară, cât și dificultățile întâmpinate în aplicarea cadrului normativ existent. Printre principalele disfuncționalități identificate se numără: absența unor proceduri clare pentru schimbarea destinației terenurilor, lipsa unor evaluări de impact obligatorii, dificultăți în monitorizarea și controlul activităților miniere, dar și insuficiența coordonare</p>

între instituțiile responsabile.

În acest context, este necesară elaborarea și adoptarea unui cadru normativ revizuit, clar și eficient, care să reglementeze în mod riguros procesul de schimbare a destinației terenurilor în scopuri miniere. De asemenea, este nevoie de întărirea capacității instituționale a autorităților de mediu, dar și de o cooperare strânsă între autoritățile centrale și cele locale, în vederea protejării resurselor naturale, a patrimoniului funciar și a interesului public.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Regulamentul cu privire la schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră reglementează, într-un mod detaliat, modul în care terenurile, indiferent de tipul de proprietate, pot fi transferate dintr-o categorie de destinație (inclusiv agricolă), în categoria terenurilor destinate transporturilor, rețelelor de comunicații electronice și exploatarea minieră, cu modul de folosință exploatarea substanțelor minerale utile. Scopul principal al acestui regulament este de a oferi un cadru juridic clar care să garanteze că schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră se face într-un mod care respectă nu doar necesitățile economice și industriale, dar și normele de protecție a mediului, respectând în mod strict reglementările referitoare la protecția solului, ecosistemului și sănătatea publică.

În ceea ce privește procedura administrativă, aceasta este reglementată în funcție de tipul de proprietate al terenului. Dacă terenul este de proprietate publică a statului, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare este responsabilă de examinarea dosarului care trebuie să conțină un set complet de documente necesar schimbării destinației și transmiterii acestuia autorității publice centrale pentru promovare în Guvern, Acestea includ actele de proprietate, planuri topografice la o scară detaliată, studii pedologice (pentru evaluarea caracteristicilor solului), dar și acorduri de mediu și studii de impact asupra mediului. Pentru terenurile aflate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, procedura se desfășoară prin intermediul autorităților publice locale, care urmează să transmită dosarul, către autoritatea deliberativă a administrației publice locale pentru adoptarea unei decizii de schimbare a destinației. De asemenea, în cazul terenurilor deținute de persoane fizice sau juridice, acestea vor trebui să prezinte autorităților locale respective documentele menționate, iar procesul va fi similar celui descris mai sus pentru terenurile unităților administrativ-teritoriale.

Un aspect semnificativ al regulamentului este cerința de a efectua o analiză cost-beneficiu înainte de schimbarea destinației terenului de calitate superioară. Aceasta trebuie realizată de o entitate publică sau privată abilitată, iar analiza va evalua impactul economic al schimbării destinației terenurilor, precum și beneficiile și costurile asociate exploatarea minieră. În plus, analiza trebuie să includă și evaluarea riscurilor și beneficiilor sociale, economice și de mediu ale proiectului de exploatarea minieră.

În ceea ce privește selectarea terenurilor agricole care urmează a fi destinate exploatarea minerale, regulamentul prevede o serie de criterii de selecție foarte stricte, pentru a asigura că activitățile miniere nu vor afecta semnificativ mediul sau ecosistemul local. Printre aceste criterii se numără: potențialul de resurse minerale al terenului și viabilitatea exploatarea acestora, impactul minim asupra mediului și ecosistemului local, accesibilitatea terenului și infrastructura de transport necesară desfășurării activităților miniere. De asemenea, se pune un accent puternic pe necesitatea unor proiecte de recultivare post-exploatarea care să asigure că terenul va fi restaurat la starea sa naturală sau va fi redirecționat spre alte utilizări viabile, cum ar fi agricultură sau dezvoltare ecologică.

În ceea ce privește schimbarea propriu-zisă a destinației terenurilor, aceasta presupune mai multe etape administrative, iar procesul trebuie să fie complet transparent și să respecte toate normele legale și de mediu. În cazul terenurilor agricole, de exemplu, proprietarii terenurilor trebuie să depună o serie de documente, printre care actele ce

confirmă dreptul de proprietate, un plan topografic detaliat al terenului, un studiu pedologic efectuat de o instituție abilitată, un acord de mediu emis de autoritatea competentă și o analiză cost-beneficiu aprobată. Această procedură asigură că schimbarea destinației terenurilor agricole pentru exploatarea minieră este bine fundamentată și că nu există riscuri majore pentru mediu sau comunitățile din zonă.

Un alt aspect important al regulamentului este modul în care sunt reglementate terenurile deja afectate de exploatarea minieră și procesul de recultivare post-exploatare. Deși recultivarea terenurilor rămâne o obligație importantă, aceasta este reflectată în proiect cu toate anexele ce țin de procesul enunțat. Terenurile afectate de exploatarea minieră trebuie să fie restaurate conform unui plan de recultivare aprobat de autoritățile competente, plan care include măsuri pentru prevenirea eroziunii solului, refacerea vegetației naturale și restaurarea structurilor solului pentru a preveni deșertificarea sau alte forme de degradare a terenului. Monitorizarea recultivării va fi realizată de autoritățile competente, iar progresul va fi evaluat periodic pentru a asigura respectarea standardelor de mediu.

Este important de menționat că, în cazul terenurilor agricole cu plantații perene (de exemplu, livezi sau viță-de-vie), schimbarea destinației presupune și o procedură suplimentară de desființare a plantelor existente. Proprietarii trebuie să prezinte un act de casare a plantațiilor, iar procesul trebuie să fie validat de autoritățile competente, care vor evalua și impactul asupra economiei locale și posibilitățile de compensare pentru pierderile cauzate de schimbarea destinației terenului.

Mecanismul de reîncadrare a terenurilor nu este numai la destinația agricolă, ci poate fi și la cea silvică (fond forestier) și la cea a fondului apelor (iaz-ca exemplu, la exploatarea sunstanțelor minerale utile de calcar, gresie, piatră brută, diatomită, adică conform proiectului tehnic(tehnologic), care lasă cratere adânci și nu e posibil defecare dată a fi recultivate și aduse în circuitul agricol, astfel urmează a fi completat cu normele din Codul Subsolului nr.246/2024, adică cu sintagma „ , fond forestier sau conform destinației prevăzute în proiectul tehnic(tehnologic) de exploatare a zăcământului”, și concomitent făcându-se trimitere la art.10 alin.(2) lit.b) din Codul Sunsolului nr.246/2024, unde se indică că „termenul de exploatare a zăcământului sau a sectorului de exploatare, este stabilit de proiectul tehnic pentru exploatarea și recultivarea acestuia”, fiind parte al acestuia și în condițiile art.70 alin.(1) lit.g) din același act.

Totodată, având în vedere că Hotărârea Guvernului nr. 404/1994 despre aprobarea Principiilor de bază pentru restabilirea terenurilor degradate a fost elaborată în temeiul Codului funciar nr. 828/1991, care în prezent nu mai este în vigoare, precum și faptul că reglementările instituite prin actul normativ menționat sunt dependente de cadrul juridic anterior, devenit caduc, ținând cont de necesitatea asigurării coerenței, clarității și actualității cadrului normativ, precum și de evitarea paralelismelor și a eventualelor contradicții legislative, se impune abrogarea acesteia. Această măsură este justificată și prin faptul că temeiul juridic care a stat la baza adoptării actului normativ a încetat să mai producă efecte juridice, iar menținerea în vigoare a acestuia ar genera incertitudine juridică și dificultăți în aplicare.

În același timp, se relevă că o parte din prevederile reglementate anterior se regăsesc, într-o formă actualizată și adaptată cadrului normativ în vigoare, în proiectul de hotărâre ce urmează a fi aprobat, asigurând astfel continuitatea reglementărilor necesare în domeniu.

Prin urmare, la inițiativa MAIA, în cadrul discuțiilor asupra obiecțiilor și propunerilor formulate asupra proiectului menționat, s-a acceptat includerea unui punct nou în proiectul hotărârii, cu următorul cuprins: „Se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 404/1994 despre aprobarea Principiilor de bază pentru restabilirea terenurilor degradate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr. 7, art. 52), cu modificările ulterioare”.

În concluzie, regulamentul cu privire la schimbarea destinației terenurilor pentru

exploatarea minieră este esențial pentru gestionarea responsabilă a resurselor naturale, asigurând un echilibru între necesitățile industriei miniere și protecția mediului. Deși recultivarea terenurilor afectate este reglementată, procesul de schimbare a destinației terenurilor și evaluarea acestora pentru minerit reprezintă partea centrală a regulamentului. Acesta oferă un cadru transparent și detaliat pentru transformarea terenurilor agricole în scopuri miniere, protejând în același timp interesul public și resursele naturale pe termen lung.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a Regulamentului cu privire la schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră, opțiunile alternative la abordarea propusă au fost luate în considerare, deoarece au fost identificate riscuri și limitări semnificative care ar putea afecta eficiența și transparența procesului. Aceste opțiuni alternative includ soluții precum implementarea cadrului normativ existent, pentru a crea un cadru instituțional clar, mai flexibil, care ar contracara la incertitudini și contradicții în aplicarea regulilor.

Această opțiune presupune ajustarea anumitor aspecte ale legislației actuale și anume pentru exploatarea minieră, care să fie eficiente și non vulnerabile la interpretări variate. De asemenea, fără o structură instituțională clară, responsabilitățile ar fi rămas neclare, iar controlul și monitorizarea activităților miniere și subterane ar fi fost insuficiente. Cadrul normativ existent este adesea fragmentat și insuficient pentru a aborda provocările curente. Ca exemplu existentă hotărârii de Guvern nr. 553/2024 care reglementează doar schimbarea destinației terenurilor agricole de calitate superioară nu acoperă integral nici procedura de schimbare a tuturor categoriilor de destinație a terenurilor, nici procedura de schimbare a destinației agricole și silvice de până la 60 grade (adică non calitate superioară). Inexistența unei legislații coerente care să integreze normele de mediu cu cele de minerit face ca aplicarea legii să fie inconsistentă și confuză. De asemenea, lipsesc reglementări clare privind responsabilitatea companiilor pentru daunele provocate mediului. O reformare și o armonizare a cadrului normativ sunt esențiale pentru a asigura echilibrul între dezvoltarea economică și protecția mediului.

O altă opțiune este - Opțiunea - „a nu face nimic”, presupune să se lase lucrurile neschimbate, astfel, lipsa de implicare a statului va determina agravarea situației în procesul de schimbare a destinației terenurilor pentru exploatarea minieră, unde avem constatate prejudicii la schimbarea categoriei de destinație în diferite cazuri la Telenești - de 3.3 mln. lei, Anenii Noi - 1.2 mln. lei, Dubăsari - 8,8 mln. lei, Soroca - 2,4 mln. lei etc.

Totodată, este de menționat că, în adresa Ministerului Mediului în perioada anilor 2020-2024 au fost depuse mai multe adresări privind impedimentele la schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Unul dintre principalele efecte ale regulamentului asupra domeniului public este schimbarea destinației terenurilor de stat pentru activități miniere. Aceste terenuri pot fi transformate din terenuri agricole sau din alte categorii, conform procedurii reglementate de regulament. Terenurile publice, fiind administrate de stat, vor fi supuse unei proceduri mai clare de aprobare și monitorizare, asigurându-se astfel că orice modificare a utilizării terenului este justificată din punct de vedere economic și de mediu. Astfel, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare va coordona acest proces pentru terenurile proprietatea statului, iar autoritățile competente, cum ar fi Agenția de Mediu, vor analiza impactul asupra mediului și Inspectoratul pentru Protecția Mediului vor asigura că toate reglementările legale sunt respectate.

Un alt aspect important este utilizarea fondurilor publice pentru compensarea

pierderilor economice generate de schimbarea destinației terenurilor. De exemplu, în cazul în care terenurile agricole sunt transformate în terenuri miniere, autoritățile locale trebuie să primească sumele corespunzătoare pentru a compensa pierderile economice cauzate de excluderea acestora din circuitul agricol.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu necesită alocarea de mijloace financiare din bugetul național.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Deținătorii de terenuri private care doresc să își schimbe destinația terenurilor pentru exploatarea minieră trebuie să urmeze procedura reglementată, prezentând autorităților locale un set de documente justificative. Acestea includ acte de proprietate, planuri topografice, studii pedologice și analize de impact asupra mediului. De asemenea, proprietarii de terenuri private trebuie să obțină hotărârile/deciziile necesare pentru schimbarea destinației terenului și să colaboreze cu autoritățile competente pentru a asigura că toate reglementările legale sunt respectate.

De asemenea, procesul de schimbare a destinației poate crește valoarea terenurilor private, în funcție de resursele minerale identificate, ceea ce poate aduce beneficii financiare proprietarilor.

Proprietarii de terenuri private pot beneficia direct de pe urma resurselor minerale extrase de pe terenurile lor, dar acest lucru presupune și o serie de riscuri legate de impactul asupra mediului și reglementările stricte pe care trebuie să le urmeze. Aceștia trebuie să colaboreze cu autoritățile în vederea întocmirii unui plan de recultivare a terenurilor și respectării cerințelor de protecție a mediului.

Odată cu adoptarea de către Parlamentul RM a Metodologiei de calcul al pierderilor cauzate de trecerea terenurilor cu destinație agricolă sau ale fondului forestier la o altă categorie de destinație se va obține o micșorare a despagubirilor la scoaterea din circuitul agricol și silvic al terenurilor, unde tariful pentru grad/ha la scoaterea din circuitul agricol va fi aplicat pentru extravilanul satelor (comunelor), unde în fapt se exploatează substanțele minerale utile în raport cu tariful stabilit anual prin Ordinul aprobat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Costuri pentru întocmirea documentelor sunt achitate și în prezent pentru întocmirea dosarului cadastral la schimbarea categoriei de destinație a terenurilor, care cuprinde planuri cadastrale, studii pedologice, estimarea prin proces-verbal al despagubirilor la scoaterea din circuitul agricol și silvic al terenurilor. În esență ele nu suferă modificări esențiale, doar că pot fi ajustate la costurile stabilite prin hotărâre Guvernului nr.130/2025 privind tarifele stabilite pentru prestarea serviciilor cadastrale.

Ce ține de costuri suplimentare pentru întocmirea dosarului cadastral pentru schimbarea destinației terenurilor, acestea nu au fost identificate. Referitor la sintagma „analiza cost-beneficiu efectuată de o autoritate/instituție publică sau privată abilitată în domeniu” acesta se regăsește la art.58 alin.(7) al Codului Funciar în următorul context: „(7) Schimbarea destinației terenurilor cu destinație agricolă de calitate superioară în scopul extragerii substanțelor minerale utile în limitele perimetrelor miniere se face în baza unei analize cost-beneficiu, efectuată de o autoritate/instituție publică sau privată abilitată în domeniu pe cheltuiala solicitantului și acceptată de organul central de specialitate al statului care asigură elaborarea politicilor în domeniul mediului”, în fapt a și fost preluată conform ierarhiei actelor normative, unde MAIA este autor.

Astfel pentru sectorul privat concluzionăm

A. Beneficii:

- Creșterea valorii terenurilor private prin legalizarea și schimbarea destinației în scopuri miniere;
- Acces la resurse minerale cu potențial economic ridicat, creșterea investițiilor private.

- Micșorarea despagubirilor la scoaterea din circuitul agricol și silvic al terenurilor, întru cât există adoptată Metodologia de calcul al pierderilor cauzate de trecerea terenurilor cu destinație agricolă sau ale fondului forestier la o altă categorie de destinație.

B. Costuri:

- Costuri de documentare (planuri topografice, studii pedologice);

Aceste costuri sunt achitate și în prezent pentru întocmirea dosarului de studii pedologice, și elaborarea planurilor topografice. În esență ele nu suferă modificări esențiale, doar că pot fi ajustate la costurile stabilite prin hotărâre Guvernului nr.130/2025 privind tarifele stabilite pentru prestarea serviciilor cadastrale.

După aprobarea regulamentului enunțat, situația privind costurile se va menține aceeași.

4.4. Impactul social

Exploatarea minieră poate aduce un impact pozitiv asupra economiei locale, în special în zonele unde există resurse minerale valoroase. Crearea de locuri de muncă directe și indirecte în domeniul minier și în sectoarele conexe (transport, furnizare de servicii și bunuri) poate contribui la dezvoltarea economiei locale. Totuși, acest impact pozitiv trebuie să fie echilibrat cu măsuri de protecție socială, pentru a preveni eventuale efecte negative asupra comunității.

Schimbarea destinației terenurilor pentru minerit poate aduce modificări semnificative în comunitățile locale. Exploatarea resurselor minerale poate duce la o dezvoltare economică locală prin creșterea veniturilor și îmbunătățirea infrastructurii. Recultivarea terenurilor este un aspect important în cadrul acestui regulament, iar impactul asupra comunităților și a mediului trebuie monitorizat continuu. Implementarea planurilor de recultivare post-exploatare ajută la restabilirea echilibrului ecologic și poate contribui la restabilirea terenurilor pentru utilizări agricole sau ecologice, beneficiind atât mediul, cât și comunitățile care depind de resursele naturale ale terenurilor respective.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Impactul asupra datelor cu caracter personal în contextul schimbării destinației terenurilor pentru exploatarea minieră poate fi considerat minim, însă anumite proceduri legate de procesul de schimbare a destinației pot implica colectarea și gestionarea de date sensibile. De exemplu, în cazul schimbării destinației terenurilor, vor fi necesare informații referitoare la persoanele sau entitățile care dețin terenuri, inclusiv datele de identificare ale proprietarilor și administratorilor acestora.

Este important ca toate aceste informații să fie tratate cu mare grijă, în conformitate cu reglementările naționale și internaționale privind protecția datelor cu caracter personal, cum ar fi Regulamentul General privind Protecția Datelor (GDPR) al Uniunii Europene sau legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal în vigoare. Autoritățile competente vor implementa măsuri de securitate și confidențialitate, precum criptarea datelor și accesul restricționat la informațiile sensibile, pentru a preveni accesul neautorizat, utilizarea abuzivă sau divulgarea datelor.

De asemenea, va trebui să fie respectată transparența procesului de colectare a datelor, iar persoanele sau companiile vizate vor trebui informate corespunzător despre scopul colectării, procesarea și păstrarea datelor lor personale, asigurându-se că toate procedurile respectă drepturile lor fundamentale, inclusiv dreptul de acces, corectare și ștergere a datelor, conform legislației în vigoare.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

În contextul schimbării destinației terenurilor pentru exploatarea minieră, proiectul de act normativ va asigura o conexiune echitabilă între toți subiecții de gen, garantând astfel accesul nediscriminatoriu la procesul dat.

În acest cadru, actul normativ vizează eliminarea oricăror bariere de acces bazate pe gen și promovează o abordare neutră, asigurându-se că toate persoanele și entitățile interesate, indiferent de gen, au aceleași drepturi și oportunități în procesul de schimbare a

destinației terenurilor pentru exploatarea minieră. Acest principiu de echitate este esențial pentru a preveni discriminarea și a garanta că toate părțile interesate pot participa activ și pe picior de egalitate la activitățile economice legate acest proces.

Prin urmare, proiectul reglementează un cadru transparent și echitabil, asigurând că procesul este clar și aplicabil-uniform tuturor solicitanților, fără a influența negativ anumite grupuri pe baza caracteristicilor de gen. Astfel, se promovează accesul egal la procedura de schimbare a destinației terenurilor pentru exploatarea minieră, în conformitate cu principiile de nediscriminare și de protecție a drepturilor fundamentale.

4.5. Impactul asupra mediului

Statul are o responsabilitate semnificativă în ceea ce privește protecția mediului în cadrul schimbării destinației terenurilor publice pentru minerit. Deși aceste terenuri pot fi utilizate pentru exploatarea resurselor minerale, statutul lor public implică o responsabilitate mai mare în ceea ce privește monitorizarea și controlul activităților miniere. Autoritățile statului urmează să asigure că impactul asupra mediului este minim și că terenurile vor fi recultivate după încheierea activităților miniere, respectând standardele de protecție a solului, aerului și apelor.

În ciuda acestor riscuri, proiectul impune măsuri de recultivare a terenurilor după încheierea activităților miniere, prin care se urmărește restabilirea structurii solului, prevenirea eroziunii și refacerea vegetației naturale. Aceste măsuri sunt esențiale pentru a limita impactul negativ al exploatarei și pentru a preveni daunele pe termen lung asupra mediului.

Astfel, schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră implică riscuri semnificative asupra mediului, însă prin respectarea reglementărilor de protecție a mediului și implementarea unor măsuri de restaurare ecologică, impactul acestora poate fi gestionat și minimizat.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului actului normativ a fost plasat pe: particip.gov.md și pe pagina web oficială a Ministerului Mediului, secțiunea Transparența decizională, compartimentul Anunțuri/Proiecte supuse consultărilor publice prin linkurile:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-initiere-privind-elaborarea-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-cu-privire-la-schimbarea-destinatiei-terenurilor-pentru-exploatarea-miniera/14094>;

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14685 .

În cadrul consultărilor publice din data de 16 iulie 2025 cu agenții economici și cu reprezentării patronatelor din domeniul minier s-a venit cu obiecții și sugestii:

- 1. Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (AmCham Moldova)** - Se consideră esențială necesitatea completării pct. 12.2 și 22.2 din proiectul Regulamentului cu contractul de arendă/comodat, care a fost acceptată de minister.
- 2. Concernul republican de producție al industriei materialelor de construcție**

„INMACOM” - punctul a) din regulament ar fi de dorit să fie completat cu cuvintele: „pentru zăcămintele deja aflate în lucru, care au o suprafață mare (sute de ha) și, evident, ele se exploatează treptat, pe mulți ani – înainte schimbarea destinației a terenurilor se efectuează conform proiectului de execuție a lucrărilor miniere”. Ministerul a luat act de sugestia dată și în cadrul consultărilor fizice a fost explicat că schimbarea destinației terenurilor se face treptat conform planului calendaristic, ceea ce nu împiedică activității întreprinderilor de minierit.

3. Asociația Patronală a Întreprinderilor din Domeniul Minier - a venit cu circa 8 sugestii care practic a fost acceptate, iar una foarte importantă ține de doar notificarea autorităților administrativ-teritoriale de nivelul I la schimbarea destinației terenurilor proprietate privată. Ministerul a explicat despre principiile descentralizării administrației publice locale stabilite prin Legea 435/2006, unde autoritatea deliberativă este responsabilă de schimbarea destinației conform art.14 al Legii nr.436/2006 privind administrarea publică locală.

4. S.A. „Lafarge Cement (Moldova)” - a venit cu propunerea ompletării pct. 12.2 și 22.2 din proiectul Regulamentului cu contractul de arendă/comodat, precum și aplicarea analizei cost-beneficiu doar pentru terenurile agricole de calitate superioară, care au fost acceptate de minister.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, au fost supune avizării cu Cancelaria de Stat, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Agenția Proprietății Publice, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Congresul Autorităților Locale din Moldova,Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia. Obiecțiile și propunerile propuse au fost acceptate de Ministerul Mediului.

De asemenea, menționăm, că în urma definitivării proiectului, Ministerul Mediului a organizat ședințe de lucru cu privire la depășirea divergențelor, obiecțiilor și recomandărilor proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră cu reprezentanții Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și ai Agenției Proprietății Publice, iar aspectele ce țin de domeniul funciar au fost analizate în cadrul acestor consultări. Toate observațiile și propunerile prezentate au fost consemnate în Procesul-verbal nr. 1 și 3, anexat la setul de acte aferent proiectului.

Totodată, Agenția Proprietății Publice a confirmat prin email lipsa obiecțiilor și a propunerilor față de proiectul definitivat, iar Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru nu a fost invitată la întruniri întrucât a prezentat anterior un aviz fără obiecții și propuneri.

În aceste condiții, proiectul definitivat al actului normativ a fost elaborat în baza pozițiilor consolidate ale autorităților implicate și înaintat Guvernului Republicii Moldova, prin intermediul Cancelariei de Stat, pentru continuarea procedurilor de examinare, validare și aprobare.

La solicitarea Cancelariei de Stat cu Nr. CAL, DCJ-333-31/03-06-473 din 05.01.2026, Ministerul Mediului a convocat o ședință cu MAIA în vederea depășirii divergențelor, obiecțiilor și recomandărilor proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră și s-a întocmit procesul-verbal nr.4 din 19.02.2026, unde s-a convenit ajustarea proiectului conform obiecțiilor cu înaintarea acestuia spre aprobare Guvernului.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de hotărâre a fost supus expertizei juridice și respectiv expertizei anticorupție în conformitate cu cerințele Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative. Propunerile și obiecțiile rezultatelor expertizelor menționate supra, sunt acceptate și reflectate în tebelul de sinteză.

Ca urmare a definitivării proiectului, Ministerul Mediului a organizat ședințe de lucru pentru soluționarea divergențelor, obiecțiilor și recomandărilor aferente proiectului de hotărâre menționat, cu experții Centrului Național Anticorupție și ai Congresului Autorităților Locale din Moldova. Totodată, aspectele juridice au fost examinate prin corespondență electronică cu reprezentanții Ministerului Justiției, iar cele ce țin de domeniul anticorupției și de administrația publică locală au fost consemnate în procese-verbale, anexate la setul de acte aferent proiectului definitivat

Astfel, proiectul definitivat final de act normativ, conform expertizelor și propunerilor consemnate în procesele-verbale nr.1 și nr.2, este redactat și remis spre examinare și aprobare Guvernului RM prin intermediul Cancelariei de Stat.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea proiectului de act normative nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Urmare a aprobării proiectului de act normativ, vor fi necesare următoarele măsuri pentru implementarea prevederilor Regulamentului cu privire la schimbarea destinației terenurilor pentru exploatarea minieră:

1. Transparența și informarea publicului:
  - În vederea implementării corecte a reglementărilor, autoritățile vor organiza campanii de informare și sensibilizare pentru publicul larg, pentru a asigura o transparență deplină în procesul de schimbare a destinației terenurilor și în procesul de luare a deciziilor administrative.
2. Verificarea și monitorizarea schimbării destinației terenurilor:
  - Autoritățile competente, cum ar fi Inspectoratul pentru Protecția Mediului, vor participa la controlul modului de schimbare a destinației terenurilor. Aceste decizii administrative cu participarea directă vor monitoriza respectarea reglementărilor legale la schimbarea destinației terenurilor.

Secretar de Stat

Grigore STRATULAT